

processor eller nyere), er der 16 elever pr. computer. Langt de fleste gymnasier og HF-kurser har computerne forbundet i lokalnet, som igen har en Sektornetforbindelse.

Etableringen af Sektornettet har i høj grad stimuleret udbygningen af lokalnet på erhvervsskoleområdet på såvel handelsskoler som tekniske skoler. Handelsskolernes computere har igennem nogle år været forbundet i lokale netværk. En del af de anvendte softwarepakker har decideret været afhængige af netværk – bl.a. projektstyrings- og tekstbehandlingssystemer.

Der er desuden iværksat en række forsøgs- og udviklingsprojekter m.h.p. faglig og pædagogisk anvendelse af netværk i undervisningen på erhvervsskoleområdet. Indtil starten af 90'erne var data-/IT-udstyret overvejende placeret i data/edb-lokaler med 8–20 computere i hvert lokale.

I dag er det på erhvervsskolerne almindeligt med i snit 3–5 computere i værksteder, laboratorier og klasselokaler. Mange steder er hele klasselokaler indrettede med computere til alle elever. En lang række handelsskoler og tekniske skoler gennemfører undervisning og/eller forsøg med »computer-klasser« – elever, som bruger computere i al undervisning.

Mere end halvdelen af maskinerne på erhvervsskolerne har i dag adgang til læsning af cd-rom samt opkobling på Internettet. Udstyret er til stadighed under kraftig udbygning på erhvervsskolerne. Sættes grænsen for nyere udstyr ved 486'ere eller større er antallet af elever pr. computer mindre end 5 – med en del udsvingninger fra skole til skole.

Ophavsret og informationsteknologi

Formålet med ophavsretslovgivningen er at finde balancen mellem på den ene side ophavsmandenes økonomiske og ideelle interesser i beskyttelse af deres værker, og på den anden side samfundets interesse i at kunne drage nytte af de beskyttede værker.

IT-redskaberne har ikke gjort lovens beskyttelseskrav mindre omfattende, men IT-redskaber såsom computere, multimedia, videolink o.l. gør det lettere at frembringe, redigere og raffinere selvproduceret materiale/værker, således at disse opfylder ophavsretslovens beskyttelsesbetingelser om originalitet etc. Samtidig medfører fænomener som fx kommunikation over datanetværk og transmissioner af undervisningssituationer via videolink generelt set en forøgelse af den sum af budskaber, frembringerel-

ser og præstationer, som bliver fikserede og genbrugelige – og dermed ophavsretligt relevante. Da ophavsretlig beskyttelse efter almindelig retsopfattelse opstår uden formelle krav såsom registrering betyder dette at mængden af potentielt set beskyttet materiale øges.

Man kan derfor allerede i dag drage den konklusion, at IT generelt har medført en forøgelse af de værker og frembringelser, som finder beskyttelse efter ophavsretsloven. Et andet aspekt af brugen af IT er de øgede muligheder for at flere kan samarbejde om at frembringe værker. Her tænkes fx på samarbejde via datanetværk, hvor den enkelte bidrager med sin del, og hvor bidragene sammensættes til et færdigt værk. Såfremt det enkelte bidrag kan udskilles til en selvstændig enhed, har hver bidragsyder ophavsretten og råderetten til sit bidrag. Situationen er en anden, såfremt bidragene ikke kan udskilles. I så fald opstår der det ophavsretlige sameje, hvor bidragsyderne kun kan handle i fællesskab. Dette enighedskrav kan i værste tilfælde fastlåse udnyttelsesmulighederne over det beskyttede værk. Samtidig har IT-redskabernes muligheder for at kopiere og genbruge andres tekster, billeder, musik uden kvalitetstab øget faren for misbrug af beskyttede værker.

En optimal udnyttelse af IT-redskaber i undervisningssektoren vil derfor forudsætte en stillingtagen til til en række spørgsmål af ophavsretlig karakter. Det må desværre erkendes, at reglerne om ophavsret i forhold til undervisningsvirksomhed generelt er uoverskuelige for undervisere og andre brugere, der ikke har særlig juridisk sagkundskab.

Afslutning

Denne redegørelse til Folketinget er et IT-uddannelsespolitisk oplæg, der kan danne grundlag for en debat om fremtidens uddannelsespolitik på IT-området. De nævnte strategiske målsætninger og centrale indsatsområder vil blive gjort til genstand for en indgående drøftelse på et seminar, der vil blive afholdt som led i det fortsatte arbejde med at integrere IT i undervisningssektoren.

Som bilag hertil vedlægges den trykte udgave af redegørelsen, der indeholder supplerende oplysninger om igangværende og kommende initiativer på IT-området. (Ikke optrykt her).

Hermed slutter redegørelsen.
